

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny z języka polskiego

KLASA 8

Numer i temat lekcji	Wymagania na ocenę dopuszczającą Uczeń potrafi:	Wymagania na ocenę dostateczną Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Wymagania na ocenę dobrą Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Wymagania na ocenę celującą Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
2. Wobec życiowych doświadczeń	opisać graffiti	porównać graffiti Banksy’ego z XVII-wiecznym obrazem	wypowiedzieć się na temat kolorystyki dzieła i określić jej funkcję	- omówić funkcję dodania maski postaci z obrazu - omówić znaczenie otoczenia dla wymowy dzieła	wskazać inne dzieła sztuki, w których artyści prezentowali radzenie sobie z trudnymi doświadczeniami
3. Nie bać się życia	- omówić treść fragmentów tekstu - przytoczyć argumenty wysuwane przez bohaterki	scharakteryzować każdą z bohaterek	wyjaśnić przyczynę sporu pomiędzy bohaterkami	wyrazić swoją opinię na temat sporu zaprezentowanego we fragmentach tekstu	stworzyć pracę pisemną związaną z tematem lekcji
4. Spotkanie z żywiołem – <i>Burza</i> Adama Mickiewicza (lektura obowiązkowa)	- omówić treść wiersza - omówić sytuację liryczną w wierszu	- określić kontekst biograficzny utworu - wskazać cechy bohatera romantycznego u podróżnego	- nazwać środki stylistyczne użyte w utworze i określić ich funkcję - omówić obraz natury wyłaniający się z utworu	- zinterpretować puentę utworu - wskazać konteksty kulturowe związane z tematem utworu	porównać wiersz Adama Mickiewicza z obrazem Rembrandta
5. i 6. Życie na ławie oskarżonych	- omówić treść fragmentów tekstu - określić rodzaj narracji	scharakteryzować bohaterów fragmentów tekstu	odnieść przeczytane fragmenty tekstu do definicji powieści kryminalnej	wyciągnąć z przemyśleń bohaterów ogólne wnioski dotyczące natury człowieka	podjąć dyskusję na temat stwierdzenia bohaterki, że mówienie prawdy jest przejawem odwagi
7. Zaakceptować ograniczenia	- omówić treść fragmentów tekstu - wymienić osiągnięcia Stephena Hawkinga, o	przedstawić stosunek narratora tekstu do życia	wyjaśnić, w jaki sposób naukowiec postrzegał swoją niepełnosprawność	sformułować przesłanie wynikające z relacji Stephena Hawkinga dotyczącej	odszukać informacje na temat ludzi, którzy osiągnęli sukces pomimo różnych

	których jest mowa w tekście			jego życia	ograniczeń
8. Niezwykły zawód	• omówić treść wywiadu • zreferować odczucia lekarza podczas przeszczepu serca	• wyjaśnić, dlaczego Zbigniew Religa został chirurgiem • scharakteryzować Zbigniewa Religę jako lekarza	• omówić emocje Zbigniewa Religi, które towarzyszyły mu podczas pierwszej przeprowadzanej operacji • przedstawić romantyczną stronę zawodu lekarza, którą dostrzegali Zbigniew Religa	• zinterpretować znaczenie przekształconego frazeologizmu w tytule wywiadu	• wypowiedzieć się na temat filmu <i>Bogowie</i> w reżyserii Łukasza Palkowskiego
9. i 10. Wywiad	• wymienić etapy tworzenia wywiadu	• ułożyć pytania do autora podanego tekstu	• zebrać informacje na temat wybranej postaci, wymyślić temat wywiadu i ułożyć pytania • wskazać błędy w podanym wywiadzie	• przeprowadzić wywiad z koleżanką lub kolegą	• przedstawić wybrany przez siebie wywiad i go ocenić • przeprowadzić wywiad z osobą ze swojego otoczenia na temat jej pasji
11. Fotografia	• wymienić rodzaje fotografii	• ocenić wybraną fotografię na podstawie podanych kryteriów	• wypowiedzieć się na temat roli światła w fotografii • omówić fotografie Charlesa Ebbetsa, Annie Leibovitz i Matthew Abbotta	• dokonać analizy wybranej fotografii	• dokonać analizy wybranej fotografii artystycznej
12. i 13. Jak doskonalić technikę pisania rozprawki?	• stworzyć plan rozprawki	• omówić na przykładzie podanej rozprawki sposoby zachowania spójności tekstu	• sformułować tezę do podanego tematu rozprawki • skorygować błędy w podanych rozprawkach	• dokonać analizy przykładowej rozprawki • stworzyć rozprawkę	
14 i 15. Sposoby wzbogacania słownictwa	• wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>neologizm, zapożyczenia, wyrazy rodzime, synonimy, antonimy, homonimy, wyrazy wieloznaczne</i>	• wskazać funkcje neologizmów w podanych fragmentach tekstów • rozpoznać w tekstach rodzaje neologizmów • rozpoznać w tekście homonimy i wyrazy wieloznaczne	• omówić zasadność i funkcję użycia wyrazów obcych w tekstach • zastąpić podane wyrazy synonimami • zastąpić zapożyczenia wyrazami rodzimymi	• omówić funkcje neologizmów w tekstach artystycznych	
16. i 17. Czym jest styl języka? Jakie style wyróżniamy?	• wymienić style funkcjonujące w polszczyźnie	• wymienić cechy każdego ze stylów • wskazać w tekście sformułowania nacechowane stylistycznie	• rozpoznać styl podanej wypowiedzi • przekształcić sformułowania nacechowane stylistycznie w neutralne stylistycznie	• stworzyć tekst w wybranym stylu	

		• wskazać błędy stylistyczne w podanych tekstach	• skorygować błędy stylistyczne w podanych tekstach		
18. Ortografia – przypomnienie wiadomości	• przedstawić zasady ortograficzne	• uzupełnić podane teksty poprawnymi formami	• skorygować teksty pod kątem ortograficznym	• stworzyć teksty poprawne pod względem ortograficznym	
19. i 20. Podsumowanie Sprawdź, co potrafisz	• odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się terminami: <i>synonimy, antonimy, homonimy, wyrazy wieloznaczne, zapożyczenia, neologizmy, styl naukowy, styl urzędowy, styl publicystyczny, styl artystyczny, styl potoczny, wywiad, rozprawka</i>	• wykorzystywać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
21. Ojczyzna	• opisać to, co zostało przedstawione na obrazie	• omówić kompozycję dzieła	• wskazać topos, do którego odwołał się artysta • omówić funkcje kolorystyki	• zinterpretować znaczenie symboli • wyjaśnić wymowę obrazu	• wskazać inne teksty kultury przedstawiające ojczyznę jako matkę
22. i 23. Fantastyka a historia	• omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji	• wypowiedzieć się na temat bohaterów fragmentów tekstu • wskazać środki językowe użyte do opisu walki i określić ich funkcję	• wyjaśnić funkcję użycia obrazowania fantastycznego w kreacji pana Betona	• omówić funkcję opisywania świata z perspektywy dziecka • sformułować uniwersalne wnioski	• omówić kontekst historyczny tekstu
24. i 25. Walczyć za ojczyznę – Reduta Ordona Adama Mickiewicza (lektura obowiązkowa)	• omówić treść utworów	• wskazać przykłady animizacji • wskazać w utworze wyrazy dźwiękonaśladowcze • wskazać inne środki stylistyczne użyte w utworze • porównać sposób	• omówić sposób przedstawienia wydarzeń w utworze • omówić sposób przedstawienia cara • określić funkcję animizacji • określić funkcję nagromadzenia wyrazów dźwiękonaśladowczych w	• sformułować przesłanie <i>Reduty Ordona</i> • omówić obraz współczesnego świata przedstawiony w piosence Lao Che	• przedstawić sylwetkę Juliana Konstantego Ordona na podstawie dowolnych źródeł • wypowiedzieć się na temat sposobu kreacji romantycznych legend bohaterów

		przedstawienia agresorów i obrońców	utworze • odnieść postać Kapitana Polski do antycznych herosów i współczesnych superbohaterów		
26. Geneza Pana Tadeusza Adama Mickiewicza w świetle Epilogu (lektura obowiązkowa – księgi wskazane w pp)	• omówić treść <i>Epilogu</i> • zidentyfikować adresata inwokacji jako „małą ojczyznę”	• omówić sposób przedstawienia Paryża z perspektywy emigranta • omówić sposób przedstawienia <i>kraju lat dziecinnych</i>	• przedstawić kontrasty pomiędzy przedstawieniem Paryża i <i>kraju lat dziecinnych</i> (przestrzeń: natura – miasto, swojskość – obcość, wspólnota – konflikt) • omówić funkcję kolorystyki dominującej w inwokacji	• omówić sposób przedstawienia przestrzeni w inwokacji	• omówić kontekst historyczny utworu • podjąć dyskusję na temat przyczyn i konsekwencji emigracji
27. Dvorek szlachecki w Panu Tadeuszu Adama Mickiewicza (lektura obowiązkowa – księgi wskazane w pp)	• opisać Soplicowo • wymienić głównych bohaterów epopei	• przedstawić tytułowego bohatera utworu	• omówić relacje pomiędzy mieszkańcami Soplicowa	• omówić harmonię pomiędzy człowiekiem a naturą w odniesieniu do przedstawienia Soplicowa	• odnaleźć konteksty i nawiązania
28. Obraz szlachty w Panu Tadeuszu Adama Mickiewicza (lektura obowiązkowa – księgi wskazane w pp)	• omówić obyczaje szlacheckie zaprezentowane w epopei	• wskazać wady różnych przedstawicieli szlachty	• omówić funkcję tradycji w utworze	• dokonać analizy sposobu przedstawienia szlachty (pozytywny i negatywny wizerunek)	• odnaleźć komizm i ironię w sposobie przedstawienia wybranych bohaterów
29. Jacek Soplica – bohater dynamiczny (lektura obowiązkowa – księgi wskazane w pp)	• omówić biografię Jacka Soplicy	• scharakteryzować Jacka Soplicę przed jego przemianą i po niej	• przedstawić momenty kluczowe dla biografii Jacka Soplicy z punktu widzenia tego bohatera oraz Gerwazego • omówić funkcję miana przybranego przez bohatera	• porównać stosunek do świata i siebie samego Jacka Soplicy oraz księdza Robaka (dostrzec kontrast)	• przedstawić różnych bohaterów literackich, którzy przeszli przemianę wewnętrzną
30.	• wskazać odwołania do	• omówić funkcję	• omówić funkcję <i>Mazurka</i>	• wskazać inne	• wskazać i omówić

Historia w <i>Panu Tadeuszu</i> Adama Mickiewicza (lektura obowiązkowa – książki wskazane w pp)	historii na początku utworu (przyjazd Tadeusza do Soplicowa) i na jego końcu (koncert Jankiela) • wymienić wydarzenia historyczne przywołane podczas oglądania przez Tadeusza obrazów • wymienić wydarzenia historyczne przywołane w koncercie Jankiela	przywołanych wydarzeń historycznych	<i>Dąbrowskiego</i> przywołanego na początku i na końcu dzieła	wydarzenia historyczne przywołane w dziele i omówić ich funkcję	teksty kultury nawiązujące do wydarzeń z historii Polski
31. <i>Pan Tadeusz</i> – kształt artystyczny utworu (lektura obowiązkowa – książki wskazane w pp)	• wymienić cechy epopei	• odnieść cechy epopei do <i>Pana Tadeusza</i>	• omówić funkcję przymiotnika <i>ostatni</i> , który często pojawia się w utworze • omówić sposób prezentacji przyrody w dziele	• dokonać analizy wybranego opisu przyrody w utworze	• podjąć dyskusję na temat aktualności <i>Pana Tadeusza</i>
32. Wiesz, umiesz, zdasz	• przeczytać ze zrozumieniem fragmenty utworu	• wskazać istotne informacje we fragmentach dzieła	• dokonać analizy kształtu artystycznego fragmentów tekstu	• stworzyć własny tekst na podstawie fragmentów epopei	
33. i 34. Co już wiemy o twórczości Adama Mickiewicza?	• wymienić tytuły omawianych utworów Adama Mickiewicza	• określić przynależność gatunkową utworów	• przywołać problematykę omawianych utworów • przedstawić motywy pojawiające się w omawianych utworach	• odnieść się do kształtu artystycznego omawianych utworów	• podjąć dyskusję na temat roli Adama Mickiewicza w literaturze polskiej
35. i 36. Podróż w czasy pozytywizmu	• określić ramy czasowe epoki • wymienić elementy programu pozytywistycznego	• wyjaśnić etymologię nazwy epoki • przedstawić najważniejsze zagadnienia programu pozytywistycznego	• wskazać elementy realizmu na wybranych obrazach	• dokonać analizy obrazu realistycznego	• wskazać powiązania pomiędzy realizmem pozytywistycznym a dokumentalizmem czasów obecnych
37.–40. Henryk Sienkiewicz, <i>Latarnik</i> (lektura obowiązkowa)	• omówić treść utworu • określić rodzaj narracji	• omówić świat przedstawiony noweli • wskazać cechy gatunkowe noweli • scharakteryzować głównego bohatera utworu	• omówić przyczyny tułaczki Skawińskiego (także te niewyrażone bezpośrednio) • omówić sposób, w jaki bohater reaguje na pierwsze wersy <i>Pana Tadeusza</i> • omówić funkcję przyrody w	• wypowiedzieć się na temat sposobu postrzegania ojczyzny przez Skawińskiego • zinterpretować symbolikę latarni morskiej	• wypowiedzieć się na temat problemów, z jakimi borykają się emigranci i uchodźcy • omówić kontekst historyczny noweli

		• omówić przemianę bohatera utworu	noweli	• sformułować przesłanie utworu	
41. Wiesz, umiesz, zdasz	• przeczytać ze zrozumieniem fragmenty utworu	• wskazać istotne informacje we fragmentach dzieła	• wyjaśnić znaczenia tułactwa bohatera w odniesieniu do fragmentów i całości utworu	• napisać opowiadanie o późniejszych losach bohatera • uzasadnić porównanie Skawińskiego do Syzyfa	
42. Muzyka	• wymienić elementy języka muzyki • wymienić rodzaje muzyki rozrywkowej	• ocenić utwór muzyczny na podstawie podanych kryteriów	• wykorzystać elementy języka muzyki podczas analizy wybranego utworu	• omówić rolę muzyki w wybranym filmie	• stworzyć prezentację na temat ulubionego muzyka lub rodzaju muzyki • stworzyć prezentację na temat muzyki etnicznej charakterystycznej dla regionu, w którym mieszka
43. i 44. Jak napisać artykuł?	• zdefiniować artykuł • wymienić cechy artykułu	• przedstawić kompozycję artykułu	• samodzielnie zebrać informacje do artykułu • dokonać analizy formy i treści podanego artykułu	• napisać artykuł problemowy	
45. i 46. Norma językowa i błąd językowy	• wskazać różnice pomiędzy normą wzorcową a normą użytkową • przedstawić podział błędów językowych	• wskazać teksty realizujące normę wzorcową i normę użytkową • poprawnie odmienić podane wyrazy • wskazać w podanych wyrazach sylaby akcentowane	• skorygować błędy w podanych tekstach • odnaleźć w podanych tekstach błędy stylistyczne i je skorygować • skorygować błędy interpunkcyjne	• poprawnie sformułować związki frazeologiczne • poprawnie odczytać podane wyrazy	
47. i 48. Nazwy osobowe i miejscowe	• rozpoznać w tekście nazwy osobowe i miejscowe	• określić kategorie nazw osobowych	• używać poprawnych form nazwisk • zapisać nazwy miejscowe w odpowiednich formach	• stworzyć nazwy narodowości i mieszkańców od nazw miejscowych	
49. i 50. Podsumowanie Sprawdź, czy	• odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami:	• wykorzystywać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i

potrafisz	<i>artykuł, norma językowa, norma wzorcowa, norma użytkowa, błąd językowy, nazwy osobowe</i>			• właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	rozwiązywać problemy badawcze
51. Wzorce	• opisać to, co zostało przedstawione na obrazie	• omówić kompozycję dzieła • omówić relacje pomiędzy postaciami przedstawionymi na obrazie	• określić nastrój obrazu i wskazać środki, które go kształtują	• omówić funkcję światłocienia • zinterpretować obraz	• przygotować prezentację na temat swojego wzorca
52. Dlaczego potrzebujemy autorytetów?	• wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>wywiad</i> • omówić treść fragmentów tekstu	• wymienić zasady, którymi warto kierować się podczas poszukiwania autorytetu • wskazać różnice pomiędzy autorytetem a guru	• omówić rolę autorytetów we współczesnym świecie • dokonać analizy sposobu zadawania pytań przez dziennikarkę	• podjąć dyskusję na temat współczesnych autorytetów • podjąć dyskusję na temat uznawania celebrytów za autorytety	• przedstawić swój autorytet i uzasadnić ten wybór
53. Podróż w czasie z Sienkiewiczem – Quo vadis (lektura obowiązkowa poznawana we fragmentach)	• omówić treść lektury • wymienić bohaterów pierwszo- i drugoplanowych	• określić czas i miejsce akcji • wymienić wątki główne i poboczne	• odnieść definicję powieści historycznej do utworu	• wskazać w powieści elementy rzeczywistości starożytnego Rzymu	• wymienić nurty starożytnej filozofii i omówić te, do których nawiązano w powieści
54. Świat na styku dwóch kultur – pogańskiej i chrześcijańskiej – Quo vadis Henryka Sienkiewicza (lektura obowiązkowa poznawana we fragmentach)	• omówić treść powieści	• przedstawić obraz kultury starożytnego Rzymu zaprezentowany w powieści • omówić życie pierwszych chrześcijan w Rzymie • dokonać charakterystyki porównawczej Nerona i św. Piotra	• określić hierarchię wartości pogan i chrześcijan • omówić przyczyny, konsekwencje i znaczenie pożaru Rzymu	• omówić symbolikę cierpienia pierwszych chrześcijan • podać przykłady symboli pojawiających się w powieści i zinterpretować ich znaczenie • wypowiedzieć się na temat uniwersalnej wymowy powieści	• podjąć dyskusję na temat aktualności przesłania powieści
55. Wśród	• omówić treść powieści	• scharakteryzować wybranych bohaterów	• przedstawić Marka Winicjusza jako bohatera	• porównać kreacje bohaterów powieści	• podjąć dyskusję na temat funkcjonalności

najważniejszych bohaterów powieści <i>Quo vadis</i> Henryka Sienkiewicza (lektura obowiązkowa poznawana we fragmentach)		drugoplanowych	dynamicznego • wypowiedzieć się na temat znaczenia Petroniusza w powieści		filozofii wyznawanej przez Petroniusza
56. Miłość (nie)jedno ma imię – <i>Quo vadis</i> Henryka Sienkiewicza (lektura obowiązkowa poznawana we fragmentach)	• przedstawić historię miłości Marka Winicjusza i Ligii	• porównać sposoby postrzegania miłości między mężczyzną a kobietą przez Rzymian i chrześcijan	• omówić dojrzewanie Marka Winicjusza do miłości • omówić zaprezentowaną w powieści chrześcijańską miłość bliźniego	• omówić różne postawy wobec winowajców na przykładach bohaterów powieści	• przedstawić sposoby zaprezentowania wątków miłosnych w innych tekstach kultury
57. Wiesz, umiesz, zdasz	• przeczytać ze zrozumieniem fragmenty utworu	• wskazać istotne informacje we fragmentach tekstu	• dokonać analizy kształtu artystycznego fragmentów utworu	• stworzyć własny tekst na podstawie fragmentów powieści	
58. Co już wiemy o twórczości Henryka Sienkiewicza?	• wymienić tytuły omawianych dzieł Henryka Sienkiewicza	• określić przynależność gatunkową poznanych utworów	• dokonać analizy problematyki omawianych utworów • przedstawić motywy pojawiające się w omawianych utworach	• odnieść się do kształtu artystycznego omawianych utworów	• podjąć dyskusję na temat roli Henryka Sienkiewicza w literaturze polskiej
59. Być blisko w najtrudniejszych chwilach – <i>Oskar i pani Róża</i> Érica-Emmanuela Schmitta	• omówić treść fragmentów tekstu • określić narrację fragmentów utworu	• scharakteryzować bohaterów fragmentów powieści • określić temat przewodni fragmentów utworu • wypowiedzieć się na temat prawdziwości opowieści snutych przez panią Różę	• postawić hipotezy dotyczące celu, w jakim pani Róża opowiada Oskarowi historie • omówić relacje łączące Oskara z panią Różą	• wypowiedzieć się na temat języka bohaterów	• odnaleźć konteksty i nawiązania
60. Mądrość, dobre życie, przyjaźń	• wymienić wartości życiowe, na które zwraca uwagę Leszek Kołakowski	• omówić różne sposoby rozumienia przez rozmówców pojęcia	• wymienić cechy prawdziwego przyjaciela na podstawie wywiadu	• wyjaśnić przyczynę częstego posługiwania się przez Leszka	• podjąć dyskusję na temat wypowiedzi Leszka Kołakowskiego

		<i>mędrzec</i>		Kołąkowskiego sformułowaniami wyrażającymi niepewność	• odnaleźć w tekstach kultury różne przedstawienia przyjaźni i je omówić
61. Ludzie wobec ludzi – List do ludożerców Tadeusza Różewicza (lektura obowiązkowa)	• omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki	• wyjaśnić, w imieniu jakiej zbiorowości wypowiada się podmiot liryczny • scharakteryzować tytułowych ludożerców	• zinterpretować zabieg stylistyczny zastosowany na początku wiersza • omówić funkcję użycia wyrazu <i>ludożerca</i> w utworze	• zinterpretować zakończenie wiersza • odnieść wymowę wiersza do codziennej rzeczywistości	• podjąć dyskusję na temat <i>ludożerców</i> w codziennej rzeczywistości • podjąć dyskusję na temat: „Czy każdy ma w sobie <i>ludożercę</i> ?”
62. Wobec niechcianych dobrych rad	• omówić problematykę tekstu	• wskazać w tekście elementy języka potocznego i określić ich funkcję	• omówić funkcje kompozycyjne poszczególnych fragmentów tekstu	• wskazać główną myśl tekstu • odnieść pojęcie <i>stereotyp</i> do historii opisaną przez autorkę	
63. i 64. Jak napisać list otwarty?	• wymienić cechy listu otwartego	• przedstawić kompozycję listu otwartego	• skorygować podany list otwarty i wzmocnić jego perswazyjność odpowiednimi środkami retorycznymi • dokonać analizy przykładów listów otwartych	• zredagować list otwarty	
65. Film	• wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>kadr, plan filmowy, scena, montaż</i>	• podać przykłady filmów, reprezentujących poszczególne gatunki	• wskazać w wybranych filmach cechy pozwalające zaklasyfikować je do poszczególnych gatunków	• dokonać analizy języka filmu na wybranym przykładzie • ocenić wybrane dzieło filmowe na podstawie podanych kryteriów	
66. i 67. Odmienne i nieodmienne części mowy – przypomnienie wiadomości	• wymienić odmienne i nieodmienne części mowy	• scharakteryzować odmienne i nieodmienne części mowy • rozpoznać nieodmienne części mowy	• odnaleźć w tekście nieosobowe formy czasowników i je określić • dokonać poprawnej deklinacji rzeczowników • poprawnie odmienić i stopniować przymiotniki	• właściwie określić formy osobowe czasowników • poprawnie określić i stosować formy zaimków	
68. Części zdania – przypomnienie	• wskazać w zdaniu podmiot i orzeczenie	• wskazać w zdaniu przydawki i określić, jakimi częściami mowy	• wskazać w zdaniu orzeczenie imienne	• rozpoznać i zastosować zdania bezpodmiotowe	

wiadomości		zostały one wyrażone • wskazać w zdaniu dopełnienie i okolicznik			
69. Typy wypowiedzeń – przypomnienie wiadomości	• podzielić wypowiedzenia na zdania i równoważniki zdań • rozpoznać w tekście równoważniki zdań	• rozpoznać zdania współrzędnie i podrzędnie złożone	• przekształcić zdania pojedyncze w złożone	• przekształcić zdania w imiesłowowe równoważniki zdań	
70. i 71. Podsumowanie Sprawdź, czy potrafisz	• odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>powieść historyczna, bohater dynamiczny, symbol, felieton, film, odmienne i nieodmienne części mowy, części zdania, rodzaje wypowiedzeń, list otwarty</i>	• wykorzystywać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
72. Życiowe wybory	• wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>mural, motyw biblijny, street art</i> • opisać mural	• wskazać motyw biblijny, do którego odnosi się dzieło	• zinterpretować symbolikę barw użytych przez artystkę • wyjaśnić tytuł muralu	• zinterpretować wymowę dzieła	• omówić wybrany przykład <i>street artu</i>
73. Bez wyboru – Igrzyska śmierci Suzanne Collins	• wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>antyutopia</i> • omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji	• omówić świat przedstawiony w utworze • omówić sytuację, w której znalazła się bohaterka • omówić sposób sprawowania władzy w Panem	• wyjaśnić, na czym polega dylemat Katniss • wskazać cechy antyutopii w świecie opisywanym przez autorkę	• wyjaśnić, jaką funkcję pełnią Głodowe Igrzyska w świecie Panem	• stworzyć prezentację na temat różnych form antyutopii w tekstach kultury
74. Z wizytą w Klerykowie – Syzyfowe prace Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa omawiana we fragmentach)	• omówić treść powieści • określić czas i miejsce akcji powieści • omówić narrację powieści	• opisać mieszkańców Klerykowa	• omówić sposób kreacji bohaterów drugoplanowych	• odnaleźć powiązania pomiędzy biografią pisarza a historią głównego bohatera	
75. Szkoła pod zaborami	• omówić treść powieści • wymienić metody	• przedstawić sposób funkcjonowania szkoły w	• wypowiedzieć się na temat kontekstu historycznego	• odnieść treść powieści do mitu o Syzyfie	• podjąć dyskusję na temat różnych

– Szyfowe prace Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa omawiana we fragmentach)	rusyfikacji przedstawione w powieści	powieści wymienić metody działania nauczycieli sprzyjające rusyfikacji	utworu omówić różne formy walki z rusyfikacją		sposobów uniformizowania młodzieży w szkole
76. Lekcja patriotyzmu – Szyfowe prace Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa omawiana we fragmentach)	omówić treść fragmentu tzw. lekcji języka polskiego (rozdz. XV)	- scharakteryzować Bernarda Zygiera - omówić reakcje bohaterów na recytację Bernarda Zygiera	- przedstawić Bernarda Zygiera jako buntownika - omówić konsekwencje opisanej lekcji	zinterpretować tytuł powieści	wypowiedzieć się na temat potrzeby nauki języka ojczystego
77. Dojrzewanie, przyjaźń, nauka – Marcin Borowicz, Andrzej Radek, Bernard Zygiel (lektura obowiązkowa omawiana we fragmentach)	przedstawić najważniejsze informacje o Marcinie Borowiczu, Andrzeju Radku i Bernardzie Zygierze	wskazać najważniejsze osoby i czynniki, które wpłynęły na bohaterów	- wypowiedzieć się na temat wpływu pochodzenia, miejsca zamieszkania, statusu majątkowego i sytuacji rodzinnej na rozwój bohaterów - wymienić tytuły książek ważnych dla bohaterów i omówić znaczenie tych pozycji	dokonać analizy procesu dojrzewania bohaterów	podjąć dyskusję na temat potrzeby zachowania tożsamości narodowej w czasach zaborów i obecnie
78. Wiesz, umiesz, zdasz	przeczytać ze zrozumieniem fragmenty utworu	wskazać istotne informacje we fragmentach tekstu	dokonać analizy kształtu artystycznego fragmentów powieści	stworzyć własny tekst na podstawie fragmentów utworu	
79. i 80. Podróż w czasy dwudziestolecia międzywojennego	- określić ramy czasowe epoki - wskazać najważniejsze tendencje w epoce	wymienić najważniejsze tendencje w sztuce dwudziestolecia międzywojennego	- omówić kontekst historyczny epoki - odnieść termin <i>awangarda</i> do środków wyrazu i tematów wykorzystywanych w dwudziestolecu międzywojennym	omówić wybrane dzieło sztuki dwudziestolecia międzywojennego	wskazać nawiązania do dwudziestolecia międzywojennego w sztuce współczesnej
81. Wybór postawy życiowej – Szewczyk Bolesława Leśmiana	- omówić treść wiersza - wymienić cechy Boga i szewczyka	- omówić sytuację liryczną w utworze - wskazać środki stylistyczne użyte w wierszu i określić ich	- omówić stosunek szewczyka do otrzymanego daru - zinterpretować postawę szewczyka	sformułować przesłanie wiersza	stworzyć tekst z wykorzystaniem neologizmów

(lektura obowiązkowa)		funkcję • omówić kompozycję wiersza			
82., 83. i 84. Kogut na drodze do sławy – Artysta Sławomira Mrożka (lektura obowiązkowa)	• wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>alegoria</i> • omówić treść tekstu • określić rodzaj narracji	• wypowiedzieć się na temat narratora tekstu • wyjaśnić postawę Koguta • skomentować zachowanie Lisa	• omówić alegoryczne znaczenie postaci • wskazać w tekście elementy komizmu	• odnieść postawę Koguta do wyobrażeń na temat artysty • sformułować morał	• podjąć dyskusję na temat sposobu postrzegania artystów • porównać utwór Sławomira Mrożka z wybraną bajką zwierzęcą
85. Jak napisać podanie?	• wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>podanie</i> • wymienić elementy, które powinny znaleźć się w podaniu	• zgromadzić argumenty przydatne do uzasadnienia prośby	• skorygować błędnie napisane podanie • napisać podanie	• zredagować za pomocą komputera podanie o przyjęcie do szkoły ponadpodstawowej	
86. i 87. Grafika	• wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>grafika, rysunek, perspektywa, grafika artystyczna, ilustracja, plakat, animacja, logo, identyfikacja wizualna firmy</i>	• omówić elementy języka grafiki na wybranym przykładzie • wymienić i opisać najważniejsze techniki graficzne	• omówić środki wyrazu zastosowane przez autora wybranej grafiki • omówić tradycyjne techniki graficzne	• ocenić dzieło sztuki na podstawie podanych kryteriów	• przygotować prezentację na temat wybranego artysty grafika • stworzyć pisemną recenzję wybranego dzieła sztuki
88. Mowa zależna i niezależna – przypomnienie wiadomości	• wyjaśnić różnice pomiędzy mową niezależną i zależną	• wskazać w podanym tekście przykłady mowy zależnej i niezależnej • zastosować poprawną interpunkcję przy zapisie dialogu	• zapisać dowolny dialog w mowie zależnej	• zredagować tekst z wypowiedziami w mowie zależnej • przekształcić mowę zależną na niezależną i odwrotnie	
89. Wypowiedzenia wielokrotnie złożone	• podzielić wypowiedzenie wielokrotnie złożone na wypowiedzenia składowe	• wskazać w wypowiedzeniu wielokrotnie złożonym orzeczenia i równoważniki zdań	• rozpoznać w wypowiedzeniu wielokrotnie złożonym relacje współrzędne i podrzędne	• przedstawić wypowiedzenie wielokrotnie złożone na wykresie	
90. i 91. Podsumowanie Sprawdź, czy potrafisz	• odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>grafika, liryka, alegoria, reportaż, neologizm artystyczny, sztuka</i>	• wykorzystywać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać,	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

	<i>dwudziestolecia międzywojennego, mowa zależna i niezależna, zdania wielokrotnie złożone, podanie</i>			podsumowywać i porównywać	
92. Wojna	opisać rysunek	omówić sposób ukazania postaci na rysunku	- dokonać analizy stosunków międzyludzkich ukazanych na rysunku - odnieść treść rysunku do zwyczaju upamiętniania ważnych osób i wydarzeń poprzez pomniki	przedstawić postawę wobec działań wojennych, która wynika z rysunku	omówić tematykę i środki wyrazu innych dzieł Pawła Kuczyńskiego
93. Czasy nietolerancji – Złodziejka ksiązek Markusa Zusaka	- wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>fasyzm, rasizm</i> - omówić treść fragmentów tekstu - określić rodzaj narracji	- omówić znaczenie czasu i miejsca akcji dla wymowy fragmentów utworu - omówić funkcję postaci Jessego Owensa we fragmentach tekstu - scharakteryzować Rudy'ego	- wyjaśnić przyczynę reakcji ojca na zachowanie Rudy'ego - omówić dialog pomiędzy ojcem i synem	zinterpretować znaczenie dziecięcej naiwności Rudy'ego dla wymowy fragmentów tekstu	- zaprezentować sylwetkę Jessego Owensa - przedstawić kontekst historyczny fragmentów tekstu na podstawie dowolnych źródeł
94. i 95. Czasy wojny i okupacji	określić ramy czasowe epoki	wymienić najważniejsze zjawiska kulturowe związane z okresem wojny i okupacji	omówić dzieła sztuki z okresu wojny i okupacji	dokonać analizy środków wyrazu wykorzystanych przez twórców omawianych dzieł	podjąć dyskusję na temat różnych sposobów przedstawiania tragedii II wojny światowej
96. Wojenna pożoga i marzenia – liryka Krzysztofa Kamila Baczyńskiego (lektura obowiązkowa)	- omówić treść wiersza - wskazać środki językowe oddziałujące na zmysły	- wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego utworu - omówić sytuację liryczną w wierszu	- określić funkcję oddziaływania na zmysły w wierszu - omówić kontekst biograficzny utworu	omówić funkcję kontrastu pomiędzy początkowymi strofami a zakończeniem wiersza	podjąć dyskusję na temat wpływu wojny na odczucia człowieka z wykorzystaniem innych znanych sobie tekstów kultury
97. Kamienie na szaniec Aleksandra Kamińskiego – pomiędzy gawędą harcerską a literaturą faktu	- omówić treść utworu - określić rodzaj narracji	- określić ramy czasowe utworu - wskazać w utworze elementy gawędy harcerskiej	- określić tematykę tekstu - wypowiedzieć się na temat stosunku narratora do opisywanego świata	zinterpretować sens tytułu	omówić kontekst historyczny utworu

(lektura obowiązkowa)					
98. W służbie małego sabotażu i dywersji – Kamienie na szaniec Aleksandra Kamińskiego (lektura obowiązkowa)	• omówić treść utworu • zrelacjonować przebieg akcji pod Arsenalem	• wyjaśnić różnice pomiędzy sabotażem a dywersją • omówić akcje sabotażowe i dywersyjne bohaterów utworu	• wypowiedzieć się na temat skutków działań sabotażowych i dywersyjnych	• omówić przyczyny i skutki akcji pod Arsenalem	• porównać sposób przedstawienia akcji pod Arsenalem w książce Aleksandra Kamińskiego i filmie Roberta Glińskiego
99. i 100. Alek, Rudy i Zośka jako przedstawiciele pokolenia wojennego (lektura obowiązkowa)	• omówić losy bohaterów utworu	• przedstawić i scharakteryzować bohaterów utworu • zdefiniować pojęcie <i>patriotyzm</i> w kontekstach historycznym i współczesnym	• przedstawić hierarchię wartości bohaterów książki przed wybuchem wojny oraz w czasie okupacji • zaprezentować bohaterów utworu jako przedstawicieli pokolenia wojennego	• omówić dylematy moralne bohaterów tekstu • wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia <i>czasu pogardy</i> w utworze	• wypowiedzieć się na temat fenomenu Polskiego Państwa Podziemnego
101. Wiesz, umiesz, zdasz	• przeczytać ze zrozumieniem fragmenty utworu	• wskazać istotne informacje we fragmentach tekstu	• dokonać analizy kształtu artystycznego fragmentów utworu	• stworzyć własny tekst na podstawie fragmentów utworu	
102. Czas pogardy w wierszu Irit Amiel *** [Pierwszy wchodzi do Komory Król Maciuś Pierwszy...]	• omówić treść wiersza • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>Holocaust</i> • wymienić upersonifikowane pojęcia użyte w utworze	• omówić sytuację liryczną w utworze • wyjaśnić znaczenie każdego z upersonifikowanych pojęć użytych w utworze • omówić funkcję powtarzania ostatnich sylab	• wskazać w wierszu nawiązania do twórczości Janusza Korczaka i określić ich funkcję • zinterpretować zabieg nazwania Janusza Korczaka <i>ostatnim Mohikaninem</i> • przedstawić i zinterpretować sposób zachowania uosobionych wartości	• zinterpretować funkcję zabiegu uosobienia wartości • omówić wymowę wiersza	• przedstawić kontekst historyczny utworu • wypowiedzieć się na temat budapeszteńskiego pomnika upamiętniającego ofiary Holocaustu
103. Jak żyć po wojnie? – Pierwsza przechadzka Leopolda Staffa	• omówić treść wiersza • wskazać adresata lirycznego wiersza	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • opisać sytuację liryczną w tekście • wskazać w wierszu elementy rzeczywistości powojennej	• omówić relacje pomiędzy podmiotem lirycznym a adresatem lirycznym utworu • omówić sposób przedstawienia w wierszu rzeczywistości powojennej	• zinterpretować funkcję powtórzenia • wyjaśnić, w jaki sposób zastosowanie form czasu przeszłego wpływa na atmosferę wiersza	• odnaleźć konteksty i nawiązania

104. i 105. Jak przygotować CV?	• wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>CV (curriculum vitae)</i> • wymienić elementy CV	• zgromadzić informacje, które powinny znaleźć się w CV	• uporządkować informacje przydatne do napisania CV • skorygować błędy w CV	• zredagować oficjalne CV	
106. i 107. Jak napisać list motywacyjny?	• wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>list motywacyjny</i> • wymienić elementy listu motywacyjnego	• zgromadzić informacje przydatne do napisania listu motywacyjnego, który będzie odpowiedzią na podane ogłoszenie	• uporządkować informacje potrzebne do napisania listu motywacyjnego	• ocenić rzetelność i wiarygodność podanych listów motywacyjnych • zredagować list motywacyjny	
108. Fonetyka – przypomnienie wiadomości	• wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>głoska, litera, ubezdźwięcznienie, udźwięcznienie</i> • przedstawić podział głosek • wymienić zasady poprawnego akcentowania w języku polskim	• rozpoznać rodzaje głosek • poprawnie podzielić wyrazy na sylaby • wskazać upodobnienia wewnątrzwyrazowe	• skorygować błędy w podziale wyrazów na sylaby • poprawnie akcentować wyrazy stanowiące wyjątki od reguły	• określić kierunek upodobnienia • skorygować błędy w akcentowaniu	
109. i 110. Słowotwórstwo – przypomnienie wiadomości	• wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>wyraz podstawowy, wyraz pochodny, temat słowotwórczy, formant, przedrostek, przyrostek, wrostek, formant zerowy, oboczność, rodzina wyrazów, rdzeń, wyraz pokrewny, oboczność</i> • wymienić kategorie słowotwórcze	• wyjaśnić znaczenie podanych wyrazów pochodnych • przyporządkować wyraz pochodny do kategorii słowotwórczej • wskazać wyrazy należące do jednej rodziny	• wskazać w podanych parach wyrazy podstawowe i pochodne • wskazać formant w wyrazie pochodnym • wskazać w rodzinie wyrazów rdzeń i oboczności	• dokonać analizy słowotwórczej podanych wyrazów • stworzyć wyrazy należące do wskazanych kategorii słowotwórczych • sporządzić wykres rodziny wyrazów	
111. i 112. Podsumowanie Sprawdź, czy potrafisz	• odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>wojna i okupacja, sztuka o wojnie, fonetyka, słowotwórstwo, CV, list motywacyjny</i>	• wykorzystywać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
113. Dostrzec piękno	• opisać obraz	• omówić kompozycję dzieła	• omówić sposób ukazania postaci na pierwszym planie • omówić sposób oddania na	• zinterpretować tytuł obrazu	• zaprezentować różne sposoby przedstawiania miasta w tekstach

			obrazie gwaru ulicy • omówić funkcję kolorystyki dzieła		kultury
114. Zatrzymać piękno	• omówić treść fragmentów tekstu • określić, co szkodziło pięknej twarzy Nino • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>powiastka filozoficzna</i>	• wyjaśnić, dlaczego Nino schował twarz do kuferka • wyjaśnić znaczenie frazeologizmów: <i>stracić twarz, zachować twarz i twarzą w twarz</i>	• omówić pytania zadane przez uczonego Kru • wskazać w tekście cechy powiastki filozoficznej	• wyjaśnić symboliczne znaczenie chowania twarzy • omówić przenośne znaczenie tekstu	• zinterpretować tekst w kontekście mitu o Narcyzie • podjąć dyskusję na temat pogoni za pięknem cielesnym
115. Przystanek współczesność	• wymienić imiona i nazwiska polskich noblistów literackich	• przybliżyć sylwetkę jednego z polskich noblistów literackich	• zrekonstruować treść fragmentów wybranej mowy noblowskiej	• wypowiedzieć się na temat fragmentów mów noblowskich	• wypowiedzieć się na temat wybranego utworu dowolnego noblisty literackiego
116. Odnaleźć piękno życia	• omówić treść fragmentów tekstu	• scharakteryzować bohatera utworu • omówić znaczenia dosłowne i przenośne fragmentów tekstu • odnieść utwór do definicji przypowieści	• zinterpretować porównanie życia do kartki • zinterpretować diagnozę lekarki	• wyjaśnić symbolikę duszy, którą zgubił bohater tekstu • sformułować przesłanie płynące z utworu	• zinterpretować ilustrację Joanny Concejo w kontekście utworu
117. Potrzeba kochania	• omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki	• wypowiedzieć się na temat bohatera lirycznego utworu • określić, w czym imieniu mówi podmiot liryczny wiersza	• wyjaśnić, na czym polega sprzeczność w relacji człowieka z kotem	• zinterpretować puentę utworu w kontekście jego całości • sformułować przesłanie wiersza	• wypowiedzieć się na temat funkcji piękna na plakacie schroniska
118. Uważne spojrzenie	• nazwać postawy zaprezentowane w wierszu	• omówić dwie postawy zaprezentowane w wierszu	• sformułować temat wiersza	• odnieść przesłanie wiersza do znanych sobie osób, zjawisk i bohaterów tekstów kultury • wyjaśnić, z czego mogą wynikać różne sposoby postrzegania świata	• podjąć dyskusję na temat potrzeby ciekawości świata
119. Podsumowanie	• odtworzyć najważniejsze fakty i opinie	• wykorzystywać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy

				argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	badawcze
120. i 121. Spotkanie z lekturami	• wymienić motywy i tematy podejmowane w lekturach obowiązkowych	• wykorzystywać znajomość lektur obowiązkowych podczas prezentowania różnych typów bohaterów	• wykorzystywać znajomość lektur obowiązkowych podczas omawiania podanych problemów	• problematyzować treść lektur obowiązkowych	• wykorzystywać treść lektur obowiązkowych podczas prac kreatywnych